

ДО ЧЛЕНОВЕТЕ НА НАУЧНО ЖУРИ
ПО ПРОЦЕДУРА ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА
ОБРАЗОВАТЕЛНА И НАУЧНА СТЕПЕН
„ДОКТОР“ ПО ДОКТОРСКА ПРОГРАМА
„ФИНАНСИ, ПАРИЧНО ОБРЪЩЕНИЕ,
КРЕДИТ И ЗАСТРАХОВКА (ФИНАНСИ)“

РЕЦЕНЗИЯ

Изготвил рецензията: доц. д-р Жельо Вътев Вътев, катедра „Финанси и кредит“, Стопанска академия „Д. А. Ценов“ – Свищов, научна специалност „Финанси, парично обръщение, кредит и застраховка“ (Финанси)

Основание за представяне на рецензията: участие в състава на научно жури, утвърдено със заповед № 1298 от 01.12.2025 г. на Ректора на Стопанска академия „Д. А. Ценов“ – Свищов и решение на научното жури от проведено първо заседание на 04.12.2025 г.

Автор на дисертационния труд: Теодор Данаилов Ненов, област на висше образование: 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление: 3.8. Икономика, докторска програма: „Финанси, парично обръщение, кредит и застраховка“ (Финанси)

Звено, където докторантът е зачислен: Катедра „Финанси и кредит“, Стопанска академия „Д. А. Ценов“ – Свищов

Тема на дисертационния труд: „Проблеми на управлението на оборотните капитали в аграрното предприятие“

Научен ръководител на докторанта: Доц. д-р Марин Маринов, катедра „Финанси и кредит“, Стопанска академия „Д. А. Ценов“ – Свищов

Настоящата рецензия е изготвена съобразно изискванията на съществуващия Закон за развитие на академичния състав, Правилника за неговото приложение и Правилника за развитие на академичния състав в СА „Д. А. Ценов“ – Свищов.

1. ОБЩО ПРЕДСТАВЯНЕ НА ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД

Дисертационният труд на докторант Теодор Данаилов Ненов е едно сериозно теоретико-приложно изследване с общ обем от 193 страници. Може

да се приеме, че този обем е достатъчен за постигане на поставените от автора цел и задачи. Разработката се състои от въведение (6 страници), основен текст (три глави – 160 страници), заключение (4 страници), списък с използваните и цитираните литературни източници. Трите глави се намират в логическа обвързаност помежду си. Първа и втора глава се състоят от 2 основни параграфа, а трета глава – от 4 параграфа. Въвеждащата и заключителната част са представени съобразно общоприетите изисквания. В основния текст са включени 20 таблици и 10 фигури. Съществува покритие между тема и съдържание.

Дисертацията има ясно дефинирани обект, предмет, цел и задачи на научното изследване, както и формулирана дисертационна теза. Обект на разработката е управлението на оборотните капитали на предприятията. Предметът на изследването се фокусира върху взаимната връзка и зависимост между управлението на оборотните капитали на аграрните предприятия в България и техните финансови резултати. Целта на дисертационния труд е чрез прилагането на подходящ аналитичен инструментариум да се направи обобщена характеристика на финансите на предприятията от аграрния сектор в България, като се изследват тенденциите в динамиката на техните оборотни капитали, ликвидност, доходи, печалба и рентабилност. Това позволява да се очертаят възможностите за вземането на адекватни оперативни финансово-икономически решения и прилагането на гъвкави механизми за подобряване ефективността при управлението на оборотните капитали на аграрните предприятия. Дисертационната теза, която се защитава е, че от една страна, рационалното управление на оборотните капитали, създавайки условия за повишаване на оперативната ефективност, генерира предпоставки за подобряване финансовите резултати на аграрните предприятия, а от друга – печалбата и рентабилността на свой ред са основа за устойчиво финансиране на техните оборотни капитали. Избраната методология на изследването съответства на поставените цел и задачи.

Докторантът е добре запознат със състоянието и степента на разработеност на проблема в специализираната икономическа литература, както и на практическите достижения в изследваната област. Той стъпва на разнообразен набор от литературни източници. Към дисертационния труд е приложена библиография, включваща 159 заглавия. Литературните източници са ползвани добросъвестно и коректно са цитирани, съобразно правилата на научната етика.

Авторът демонстрира възможности да систематизира и критично да осмисля съществуващите научни възгледи или практически проблеми и на тази основа аргументирано да защитава своя позиция. Това ми дава

основание да смятам, че той може успешно да провежда самостоятелно научно изследване.

Дисертационният труд е обсъден цялостно на заседание на катедра „Финанси и кредит“ при Стопанска академия „Д. А. Ценов“ – гр. Свищов. В рецензирания вариант прави впечатление, че авторът е отразил голямата част от направените бележки и препоръки при обсъждането на дисертацията.

2. ПРЕЦЕНКА НА ФОРМАТА И СЪДЪРЖАНИЕТО НА ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД

Разработката е посветена на реален и актуален икономически проблем. Той предполага научно изследване както от теоретическа, така и от практическа гледна точка. Разглежданата тема има много аспекти и изисква поставянето на широк спектър от въпроси. Следва да се отбележи, че в пазарната икономика наличието на достатъчни капитали, осигурявани от акционерите или от кредитните институции, позволява на фирмите да излязат на пазара, където да реализират резултатите от своята дейност. Тези финансови ресурси трябва да се управляват добре и разумно, съобразно избора от мениджърите маркетингов подход. Това е предпоставка за постигането на оптимални печалби при минимизиране на рисковете от загуби. Правилната организация на този процес максимизира корпоративното богатство и е атестат за рационално поставени финансови цели. Споменатите действия са неминуемо свързани с адекватен анализ на текущата стопанска дейност. Той е насочен към методично изследване на финансовото състояние на фирмата, на нейната финансова структура (източниците на средства и начина на тяхното използване), за да може да се постигне съответната рентабилност на дейността ѝ. Това са цели, които придават неотслабваща актуалност както на ефективното управление на капиталите на фирмата в цялост, така и на оборотните капитали, като най-динамичен капиталов компонент.

Дисертацията е добре организирана, балансирана и издържана в структурно отношение. Тя притежава необходимата логическа последователност при разглеждането на съответните въпроси. В началото се очертават някои теоретико-приложни аспекти на управлението на оборотните капитали (глава първа). На тази основа се аргументира инструментариум за анализ на оборотните капитали на фирмата (глава втора). Разработката завършва с емпирично изследване на оборотните капитали, печалбата и ликвидността на предприятията в аграрния сектор в България (глава трета). В края на всяка глава се правят съответни обобщения под формата на основни изводи. Става ясно, че в структурно отношение прозира съчетаване на

теоретически, приложни и емпиричните аспекти на разглежданата проблематика. Добро впечатление прави стремежът на докторанта, там където е възможно или необходимо, да засили дискуссионния характер на разработката. По определени въпроси се представят становища и гледни точки на отделни автори или организации. Това се прави не самоцелно, а по много от тези въпроси той обосновава своята собствена позиция. Така авторът предава по-силно изразен изследователски характер на своята работа.

Разработката се отличава с релевантност на използваните фигури, графики и таблици. По този начин се постига нагледно и ефикасно поднасяне на анализираната информация, като предпоставка за обективни и достоверни изводи.

Дисертацията е добре оформена в стилово отношение. Текстът на изложението е ясен, а стилът – стегнат и прецизен. Така резултатите от изследването се представят логично и разбираемо.

Изготвеният автореферат в обем от 39 с. отразява в синтезиран вид съдържанието, основните резултати и изводи, постигнати в процеса на изследване. В него фигурират всички необходими елементи за съставяне на автореферат към дисертационен труд, в т.ч. справка за приносните моменти, декларация за оригиналност и достоверност и списък на публикациите по темата.

Всички публикации на автора (общо 3 на брой) са по темата на дисертацията. Докторантът има публикувани 3 научни доклада, с което покрива националните изисквания за минимален брой точки съгласно Правилника за приложение на закона за развитие на академичния състав в Република България. Тези публикации представляват части от дисертационния труд и отразяват някои от положителните моменти с характер на приноси. Така той става известен на интересуващите се от съответната проблематика представители на теорията и практиката.

Работата на научния ръководител доц. д-р Марин Маринов с докторанта може да се оцени като ползотворна, съдействайки за превръщането на дисертацията в завършено научно съчинение.

3. Положителни страни на дисертационния труд

Представената дисертационна разработка е завършено научно изследване по една определено актуална тема. Авторът демонстрира способност да проучва, да систематизира, да надгражда, да формулира проблеми и да търси насоки за тяхното решаване.

В разработката се открояват редица положителни моменти, по-съществените от които са следните:

- Авторът добре аргументира актуалността на темата на изследването. Тя е актуална и значима особено от практико-приложна гледна точка.
- Проучени са ролята и значението на оборотните капитали за ефективното протичане на производствените процеси в предприятието и възможностите за оптимизиране на финансирането в дългосрочен и краткосрочен хоризонт, за да се постигнат устойчиви положителни финансови резултати от дейността на фирмата.
- Прави се критичен анализ на научната литература, на базата на което е изяснена същността на финансовите резултати и понятията, свързани с тяхното формиране – печалбата в нейните разновидности (брутна, облагаема, балансова, неразпределена) и форми (текуща, натрупана и неразпределена), както и връзката между печалбата и оборотните капитали на фирмата.
- Очертават се базови техники и възможности за иконометрично моделиране на оборотните капитали на земеделските стопанства на основата на публично достъпна информация.
- Прави впечатление стремежът на докторанта да конструира своята разработка върху изследването на широка база реални данни. Така на дисертацията се придава по-силна практико-приложна насоченост. Във връзка с това следва да се изтъкне собствения принос на автора при събирането, обработката и анализирането на тази значителна база от емпирични данни.

4. БЕЛЕЖКИ И ВЪПРОСИ ПО ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД

Нямам съществени критични бележки относно формата и съдържанието на рецензирания дисертационен труд. Във връзка с защитата на дисертацията си позволявам да отправя към докторанта следните конкретизиращи въпроси:

1. Какви ранни индикатори сигнализират за проблеми или криза в управлението на оборотните капитали?
2. Какви са алтернативите за финансиране при недостиг на оборотни капитали?

5. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Дисертационният труд представлява завършено научно съчинение и може да се оцени като успешен. Той отговаря на изискванията за присъждане на образователната и научна степен „Доктор“ съгласно Закона за развитие на

академичния състав и Правилника за неговото приложение. Считам, че докторантът притежава необходимите качества за получаването на тази образователна и научна степен.

На тази основа изразявам своята положителна оценка относно дисертационния труд на тема „Проблеми на управлението на оборотните капитали в аграрното предприятие” и предлагам на почитаемите членове на Научното жури да присъдят образователната и научна степен „доктор“ (по икономика) на Теодор Данаилов Ненов по научна специалност „Финанси, парично обръщение, кредит и застраховка (финанси)“.

05.01.2026 г.

Рецензент:.....
(доц. д-р Жельо Въртев)